

Kaupunginvaltuusto**23.11.2020****AIKA** 23.11.2020 klo 18:00 - 20:17**PAIKKA** ReijoWaara-sali**KÄSITELLYT ASIAT**

§	Otsikko	Sivu
60	Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus	150
61	Pöytäkirjan tarkastus	151
62	Asialistan hyväksyminen	152
63	Lausuntopyyntö Haapaveden kaupungista Nivalan kaupunkiin siirrettäväksi ehdotetuista erillisistä alueista (enklaaveista)	153
64	Talousraportti 3/2020	155
65	Hallintosäännön päivittäminen	157
66	Valtuutettujen kyselyt ja aloitteet	160

Kaupunginvaltuusto**23.11.2020****OSALLISTUJAT**

	Nimi	Tehtävä	Lisätiedot
LÄSNÄ	Hänninen Pekka	valtuutettu	
	Joentakanen Esko	valtuutettu	
	Kinnunen Taneli	valtuutettu	
	Kolehmainen Anri	valtuutettu	
	Koukka Jari	valtuutettu	
	Lehtola Jaakko	valtuutettu	
	Mäkinen Janne	valtuutettu	
	Niemelä Helinä	valtuutettu	
	Ollila Päivi	valtuutettu	
	Paavola Antti	valtuutettu	
	Pekkala Outi	valtuutettu	
	Pitkälä Heikki	valtuutettu	
	Repo Ilkka	valtuutettu	
	Ritola Sami	valtuutettu	
	Riuttanen Hannu	valtuutettu	
	Saukko Viljo	valtuutettu	
	Savikoski Outi	valtuutettu	
	Seppä Diana	valtuutettu	
	Sirviö Tellervo	valtuutettu	
	Särkipaju Leila	valtuutettu	
	Vatjus Sari	valtuutettu	
	Viinala Jarmo	valtuutettu	
	Vinkki Esko	valtuutettu	
	Von Schulmann Ronald	valtuutettu	
	Vuorenmaa Heino	valtuutettu	
	Pitkälä Helena	varavaltuutettu	
	Heikkilä Raili	varavaltuutettu	
	Maliniemi Taimi	kaupungihallituksen jäsen	
	Hinno Kimmo	vs. kaupunginjohtaja	
	Hantula Ritva	perusturvajohtaja	
	Niemimäki Teemu	tekninen johtaja	
	Seitajärvi Erkki	sivistysjohtaja	
	Saarela Eija	hallintojohtaja, pöytäkirjanpitäjä	
POISSA	Meriläinen Jari	valtuutettu	
	Murtooperä Taneli	valtuutettu	

ALLEKIRJOITUKSET

Päivi Ollila
Puheenjohtaja

Eija Saarela
Pöytäkirjanpitäjä

KÄSITELLYT ASIAT

60 - 66

PÖYTÄKIRJAN TARKASTUS

Pöytäkirjan tarkastajat:

Antti Paavola

Helinä Niemelä

PÖYTÄKIRJA YLEISESTI NÄHTÄVILLÄ

Pöytäkirja asetetaan yleisesti nähtäväksi 30.11.2020 klo 9.30- 15.00 kaupungintalolla ja yleisessä tietoverkossa.

Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Kvalt 23.11.2020 § 60 Kokouskutsu asialuetteloinen on asetettu nähtäväksi kaupungin ilmoitustaululle 17. päivänä marraskuuta 2020 ja lähetetty sähköpostilla samana päivänä kaupunginvaltuuston ja –hallituksen jäsenille. Lisäksi kokouksesta on ilmoitettu Haapavesi -lehdessä ja kaupungin tietoverkossa.

Näin ollen kokouksesta on ilmoitettu kuntalain 94 §:ssä säädetyllä ja valtuuston päättämällä tavalla.

Kaupunginvaltuusto on päätösvaltainen, kun vähintään kaksi kolmannesta valtuutetuista on saapuvilla (kuntalain 103 §). Toimitetaan nimenhuuto ja todetaan kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus.

Ehdotus:

Kokous todetaan lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.

Päätös:

Kokous todettiin lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.

Liitteet

126 Nimenhuuto_1

Pöytäkirjan tarkastus

Kvalt 23.11.2020 § 61 Valtuuston pöytäkirjaan sovelletaan, mitä pöytäkirjan laatimisesta määrätään Haapaveden kaupungin hallintosäännön 148 §:ssä.

Valtuusto valitsee jokaisessa kokouksessa kaksi valtuutettua tarkastamaan kokouksesta laaditun pöytäkirjan siltä osin kuin pöytäkirjaa ei tarkasteta kokouksessa.

Pöytäkirja tarkastetaan 25. päivänä marraskuuta 2020 klo 9.00.

Aakkosjärjestyksen mukaisesti tarkastusvuorossa ovat Murtoperä Taneli ja Niemelä Helinä.

Päätös:

Pöytäkirjan tarkastajiksi valittiin Paavola Antti ja Niemelä Helinä.

Yksimielisesti hyväksyttiin, että pöytäkirjan tarkastajat toimivat tarvittaessa myös ääntenlaskijoina.

Asialistan hyväksyminen

Kvalt 23.11.2020 § 62 Kuntalain 95 §:n mukaan valtuusto voi käsitellä asian, joka on mainittu kokouskutsussa ja joka on valmisteltu 93 §:ssä tarkoitetulla tavalla.

Jos asia on kiireellinen, valtuusto voi päättää ottaa asian käsiteltäväkseen, vaikka sitä ei ole mainittu kokouskutsussa. Jos asiaa ei ole valmisteltu, päätös asian ottamisesta käsiteltäväksi on tehtävä yksimielisesti.

Päätös:

Kaupunginvaltuusto hyväksyi kokouskutsun mukaisen asialistan.

Yksimielisesti hyväksyttiin, että:

- Tämän pykälän jälkeen luovutetaan vuoden 2020 kulttuurikirnu.
 - Yritysasiamies antaa elinkeinotoimen katsauksen.
-

Kaupunginhallitus	§ 231	15.10.2020
Kaupunginvaltuusto	§ 63	23.11.2020

Lausuntopyyntö Haapaveden kaupungista Nivalan kaupunkiin siirrettäväksi ehdotetuista erillisistä alueista (enklaaveista)

Khall 15.10.2020 § 231

Valm: (Maankäyttöpäällikkö)

Haapaveden kaupunginvaltuustolta on pyydetty Kuntarakennelain (1698/2009) 11 §:n mukaisesti lausuntoa Nivalan kaupunkiin siirrettäväksi ehdotetuista erillisistä alueista eli enklaaveista. Lausunnot toimitetaan ministeriölle, joka päättää kunnan osan siirtämisen vireilletulosta.

Lausuntopyyntö koskee kiinteistön Näätälä 71-402-42-9 enklaavia, jonka maanomistaja on tehnyt aloitteen enklaavin siirtämiseksi Nivalan kaupunkiin. Kiinteistö on pinta-alaltaan noin 12,4 ha ja se sijaitsee Nivalan Leppiperällä Haapaveden kiinteän kunnanrajan lounaispuolella. Esitystä on perusteltu muun muassa sillä, että se parantaisi heidän palveluasiointia. Kuntalaisen saatekirjeen mukaan kuntalaiset käyttävät Nivalan kunnan peruskoulupalveluja sekä sosiaali- ja terveystalouksia. Esityksessä kerrotaan, että maatalouspalvelut ovat ainoat palvelut, joita käytetään Haapaveden kunnalta.

Kuntarakennelain 4 § määrittelee, että *"kuntajakoa voidaan muuttaa, jos se edistää 2 §:ssä tarkoitettuja kuntajaon kehittämisen tavoitteita sekä parantaa.*

- 1. kunnan toiminnallisia ja taloudellisia edellytyksiä vastata palvelujen järjestämisestä ja tuottamisesta tai muuten edistää kunnan toimintakykyä;*
- 2. alueen asukkaiden palveluja tai elinolosuhteita;*
- 3. alueen elinkeinojen toimintamahdollisuuksia; tai*
- 4. alueen yhdyskuntarakenteen toimivuutta."*

Kiinteistön enklaavista on yli 1,4 kilometriä Haapaveden kiinteälle kantarajalle. Enklaavin lähin asutuskeskittymä on Ruuskankylä, joka sijaitsee 3,7 km kiinteistöltä länteen. Kiinteistöllä on vakituisen asumisen ja virkistyksen kerrosneliöitä yhteensä noin 180 kem² ja lisäksi kiinteistöllä on muita maataloutta palvelevia rakennuksia.

Lausuntopyyntömateriaali on oheisaineistoina.

Vs. kaupunginjohtajan ehdotus:

Kaupunginhallitus päättää esittää kaupunginvaltuustolle, että se päättää lausunnoksi, ettei se vastusta kuntalaisaloitteessa esitettyjä siirtoja.

Päätös:

Kaupunginhallitus	§ 231	15.10.2020
Kaupunginvaltuusto	§ 63	23.11.2020

Hyväksyttiin.

Kvalt 23.11.2020 § 63 **Kaupunginhallituksen ehdotus:**

Kaupunginhallitus päättää esittää kaupunginvaltuustolle, että se päättää lausunnoksi, ettei se vastusta kuntalaisaloitteessa esitettyjä siirtoja.

Päätös:

Hyväksyttiin.

Kaupunginhallitus	§ 253	16.11.2020
Kaupunginvaltuusto	§ 64	23.11.2020

Talousraportti 3/2020

57/02.02/2020

Khall 16.11.2020 § 253

(Valm. talouspäällikkö Irma Nikumatti)

Talouden kolmas vuosineljännesraportti tilivuodelle 2020 on tämän esityslistan liitteenä.

Syyskuun loppuun mennessä tilivuodesta on kulunut 75 %. Kaupungin talousarvioon verrattuna toteuma-% toimintatuotoissa oli 77,0 %, toimintamenoissa 73,2 % ja siten toimintakatteessa toteuma oli 72,0 %. Verotuloissa toteuma oli 79,8 % ja valtionosuuksissa 76,0 %.

Talous- ja lisätalousarvioissa on budjetoitu kuluvan vuoden tulokseksi -2,7 milj. € ja alkuvuoden neljännesvuosiraporteilla tilikauden tulos oli alijäämäinen. Kolmannen talousraporttikauden tulos näyttää ylijäämää lähes 1,2 milj. €. Tulokseen vaikuttivat mm. verotulojen arvioitua korkeampi kertymä, valtionosuuksien lisäys ja erikoissairaanhoidon menojen osalta budjetin alitus. Korona-pandemian vaikutus toimintakatteeseen syyskuun loppuun mennessä oli -0,4 milj. €, ja vaikutusten odotetaan näkyvän myös viimeisellä vuosineljänneksellä.

Vaikka syyskuun talousraportti näyttääkin nyt ylijäämää ja vuoden 2020 lopulliset valtionosuudet tulevat olemaan 1,3 milj. € budjetoituja valtionosuuksia suuremmat, kannattaa varautua korona-pandemiasta johtuviin toimintatuottojen budjettialituksiin ja toimintamenojen kustannusten nousuun. On myös huomattava, että osa vuonna 2020 maksettavista valtionosuuksista tullaan vähentämään vuoden 2021 valtionosuusmaksatuksista. Ennakkotiedon mukaan Haapaveden kaupungille maksetaan tulevana vuonna 2021 valtionosuuksia yli 0,8 milj. € vähemmän kuin kuluvana vuonna. Näin ollen päätökset kaupungin talouden tasapainottamistoimista ovat edelleen ajankohtaisia.

Vs. kaupunginjohtajan ehdotus:

Kaupunginhallitus päättää:

1. todeta talousraportin III / 2020 tietoonsa saatetuksi.
2. saattaa talousraportin valtuuston tietoon.

Päätös:

1. Hyväksyttiin.
2. Hyväksyttiin.

Kaupunginhallitus	§ 253	16.11.2020
Kaupunginvaltuusto	§ 64	23.11.2020

Merkittiin, että tämä pykälä tarkastettiin kokouksessa.

Kvalt 23.11.2020 § 64 **Kaupunginhallituksen ehdotus:**

Kaupunginhallitus päättää:
2. saattaa talousraportin valtuuston tietoon.

Päätös:

Valtuusto merkitsi talousraportin tietoonsa saatetuksi.

Liitteet 127 Talousraportti III 2020

Kaupunginhallitus	§ 254	16.11.2020
Kaupunginvaltuusto	§ 65	23.11.2020

Hallintosäännön päivittäminen

173/00.01/2020

Khall 16.11.2020 § 254

Kunnallinen päätöksenteko perustuu kuntalakiin ja kunnan hallintosäännön määräyksiin. Hallintosääntö on kunnan hallinnon ja toiminnan keskeinen ohjausväline. Jokaisessa kunnassa ja kuntayhtymässä on oltava hallintosääntö, jonka sisällön määrittelee kuntalain (410/2015) 90 §. Hallintosäännössä on annettava tarpeelliset määräykset ainakin niistä asioista, jotka kuntalaissa luetellaan.

Valtuusto päättää hallintosäännön sisällöstä ja muutoksista. Kunnan hallinnossa on noudatettava hallintosäännön määräyksiä.

Haapaveden kaupunginvaltuusto on hyväksynyt nykyisen hallintosäännön kokouksessaan 15.5.2017. Nykyinen hallintosääntö on kuitenkin osittain vanhentunut ja lainsäädäntöön on tullut muutoksia, jotka vaativat hallintosäännön uudistamista. Laki julkisen hallinnon tiedonhallinnasta (906/2019) astui voimaan 1.1.2020. Sen vaatimia muutoksia löytyy hallintosääntöluonnoksen luvusta 7, asiakirjahallinnon tiedonhallinnan järjestäminen.

Lisäksi hallintosääntöön on tehty teknisluonteisia korjauksia. Esitetyt lisäykset ja korjaukset merkitty punaisella tekstillä luonnokseen.

Esitys hallintosäännöksi liitteenä.

Vs. kaupunginjohtajan ehdotus:

Kaupunginhallitus esittää hallintosäännön valtuuston hyväksyttäväksi.

Päätös:

Hyväksyttiin.

Yksimielisesti hyväksyttiin, että hallintosääntöluonnokseen voidaan tehdä teknisluonteisia korjauksia.

Merkittiin, että tämä pykälä tarkastettiin kokouksessa.

Kvalt 23.11.2020 § 65

Kaupunginhallituksen ehdotus:

Kaupunginhallitus esittää hallintosäännön valtuuston hyväksyttäväksi.

Kaupunginhallitus	§ 254	16.11.2020
Kaupunginvaltuusto	§ 65	23.11.2020

Käsittely:

Keskustelun aikana tulleet muutosesitykset:

Ilkka Repo:

Ei hyväksytä §23 (s. 24) punaisella merkittyä lisäystä:
Kaupunginhallituksen puheenjohtaja vahvistaa kaupunginjohtajan vuosiloman ja päättää muista kaupunginjohtajaa koskevista henkilöstöhallinnollisista päätöksistä.

Janne Mäkinen:

Lisätään §4, valtuustosopimuksen laatiminen tarvittaessa.

Jarmo Viinala esitti asian jättämistä pöydälle ryhmien käsittelyä varten. Viinalan esitystä kannattivat Sami Ritola ja Ilkka Repo.

Puheenjohtaja totesi, että kannatetun pöydällepanoesityksen vuoksi asian käsittelyn jatkamisesta on äänestettävä. Yksimielisesti hyväksyttiin puheenjohtajan esityksestä, että äänestystapa on nimenhuutoäänestys. Asian käsittelyn jatkamisen puolesta äänestävä JAA ja pöydällepanon puolesta äänestävät EI.

Asian käsittelyn jatkamisen puolesta äänestivät (JAA) Kolehmainen, Koukka, Lehtola, Heikkilä, Pitkälä Helena, Mäkinen, Niemelä, Ollila, Riuttanen, Savikoski, Seppä, Särkipaju, Vinkki, Von Schulmann, Vuorenmaa. Pöydällepanon (EI) puolesta äänestivät Hänninen, Joentakanen, Kinnunen, Paavola, Pekkala, Pitkälä Heikki, Repo, Ritola, Saukko, Sirviö, Vatjus, Viinala.

Äänestyksen tuloksena puheenjohtaja ilmoitti, että asian käsittelyä jatketaan äänin 15-12. Äänestysluettelo on pöytäkirjan liitteenä.

Keskustelun aikana tulleet muutosesitykset:

Ilkka Repo:

§ 24 kaupunginjohtajan sijaisuuden ketju täytyisi täydentää kappaleeseen.

Jarmo Viinala:

Valtuutettujen puheaika pidetään ennallaan. Pitkälä Heikki, Repo ja Ritola kannattivat Viinalan esitystä.

Janne Mäkinen

Muutosesitykset esitetään teknisenä korjauksena

Esim.

- §7 puheenjohtajan toimikausi kaksi vuotta

Kaupunginhallitus	§ 254	16.11.2020
Kaupunginvaltuusto	§ 65	23.11.2020

- §8 tarkastuslautakuntaa liittyvät tekniset muutokset
- §9 tekinset täsmennykset lautakuntiin
- §10 tekniset täsmennykset esityksen mukaisesti
- §11 tekniset täsmennykset esityksen mukaisesti

Puheenjohtajan tiedusteltua valtuusto ei ollut yksimielinen Mäkisen esityksen mukaisista muutoksista teknisenä korjauksena, Repo ja Pekkala vastustivat.

Viljo Saukko esitti asian jättämistä pöydälle.

Valtuusto piti kokoustaun klo 19.49-19.56. Kokoustaun jälkeen suoritettiin nimenhuuto, kaikki saapuvilla olevat olivat paikalla.

Puheenjohtaja totesi tiedusteltuaan, että valtuusto on yksimielinen asian pöydälle jättämisestä.

Päätös:

Valtuusto päätti yksimielisesti jättää asian pöydälle.

Liitteet	128	hallintosääntöluonnos_valtuusto23112020
	129	Äänestysluettelo_65
	130	Nimenhuuto_2

Valtuutettujen kyselyt ja aloitteet

Kvalt 23.11.2020 § 66

Päätös:

1. Pitkälä Heikki (Haapavesi-ryhmä), valtuustoaloite 23.11.2020. Pulkkilantien n:o 800 tievalaistuksen jatkaminen.

2. Repo Ilkka, valtuustokysely 23.11.2020

- Kysymys talousjohtajan valintaan liittyen, hallintosäännön ja kuntalain määräämä virkavelvollisuuden hoitaminen.

Vs. kaupunginjohtaja Kimmo Hinnon vastaus:

Tarvittaessa oikeusasteet tekevät arvioinnin.

3. Joentakanen Esko, valtuustokysely 23.11.2020. 15.6.2020 palvelukanavan kautta jätetyn kuntalaisaloitteen käsittelystä. Onko käsitelty ja annettu tietoa aloitteen lähettäjälle? Asianosainen ei ole saanut tietoa.

Hallintojohtaja Eija Saarelan vastaus:

Onko asianosainen ollut yhteydessä kaupunkiin aloitteen suhteen?

Yhteydenotto on tavanomainen tapa asian vireille nousemiseksi.

Tiedossa ei ole millaisena viestinä tai ilmoituksena aloite on kaupunkiin lähetetty.

4. Ritola Sami, valtuustokysely 23.11.2020. Tiedusteli valtuutetun oikeudesta esittää mielipiteitä ja olla eri mieltä, liittyen Haapavesi-lehden juttuun.

Pj:n vastaus: Poliittiset asiat /politikointi eivät liity tähän asiakokhtaan kyselyt ja aloitteet.

5. Repo Ilkka, valtuustokysely 23.11.2020. Kysymys kaupunginhallituksen puheenjohtaja Anri Kolehmaiselle. Miksi hän toimi esitetyllä tavalla 16.11.2020 hallituksen kokouksessa?

Liitteet

131	Pitkälä ym_valtuustoaloite_ Pulkkilantien tievalaistuksen jatkaminen
132	Repo_valtuustokysely_2
133	Repo_valtuustokysely_1

OIKAISUVAATIMUS JA VALITUSOSOITUS

MUUTOKSENHAKUKIELLOT

Kieltojen perusteet

Seuraavista päätöksistä ei saa tehdä kuntalain 136 §:n mukaan oikaisuvaatimusta eikä kunnallisvalitusta, koska päätös koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa.
Pykälät 61, 62, 64, 65, 66

Laki oikeudenkäynnistä hallintoasioissa 6§:n/muun lainsäädännön mukaan seuraaviin päätöksiin ei saa hakea muutosta valittamalla.
Pykälät ja valituskieltojen perusteet

VALITUSOSOITUS

Valitusviranomaisen ja -aika

Seuraaviin päätöksiin voidaan hakea muutosta kirjallisella valituksella. Päätökseen saa hakea muutosta se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen), sekä kunnan jäsen. Kunnallisvalituksen saa tehdä sillä perusteella, että päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä, päätöksen tehnyt viranomainen on ylittänyt toimivaltansa tai päätös on muuten lainvastainen. Valittajan tulee esittää valituksen perusteet valitusviranomaiselle ennen valitusajan päättymistä.

Pohjois-Suomen hallinto-oikeus, Isokatu 4, 3 krs., 90100 OULU / PL 189, 90101 OULU

sähköposti: pohjois-suomi.hao@oikeus.fi, faksi: 029 564 2841

Sähköinen palvelu <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Kunnallisvalitus, pykälät	Valitusaika
60, 63	30 päivää
Hallintovalitus, pykälät	30 päivää
Muu valitusviranomainen, osoite ja postiosoite	Pykälät Valitusaika
	päivää

Valitusaika alkaa päätöksen tiedoksisaannista. Valitusaikaa laskettaessa tiedoksisaanti-päivää ei oteta lukuun. Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä. Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiantoa asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, kolmantena päivänä viestin lähettämisestä. Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valituksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen..

Tiedoksisaanti

Pöytäkirja on viety nähtäväksi yleiseen tietoverkkoon 30.11.2020.

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä voi pyytää Haapaveden kaupungin kirjaamosta. Tähtelänkuja 1, 86600 HAAPAVESI / PL 40, 86601 HAAPAVESI, sähköposti: haapaveden.kaupunki@haapavesi.fi

Liitetään pöytäkirjaan

Valituskirjelmä	<p>Valitus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.</p> <p>Valituksessa on ilmoitettava:</p> <ol style="list-style-type: none">1) päätös, johon haetaan muutosta (valituksen kohteena oleva päätös);2) miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi (vaatimukset);3) vaatimusten perustelut;4) mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan. <p>Valituksessa on lisäksi ilmoitettava valittajan nimi ja yhteystiedot. Jos puhevaltaa käyttää valittajan laillinen edustaja tai asiamies, myös tämän yhteystiedot on ilmoitettava. Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä hallintotuomioistuimelle.</p> <p>Valituksessa on ilmoitettava myös se postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (prosessiosoite). Mikäli valittaja on ilmoittanut enemmän kuin yhden prosessiosoitteen, voi hallintotuomioistuin valita, mihin ilmoitetuista osoitteista se toimittaa oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat.</p> <p>Valitukseen on liitettävä:</p> <ol style="list-style-type: none">1) valituksen kohteena oleva päätös valitusosoituksineen;2) selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta;3) asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.
Valitusasiakirjojen toimittaminen	<p>Valitusasiakirjat on toimitettava valitusviranomaiselle ennen valitusajan päättymistä. Omalla vastuulla valitusasiakirjat voi lähettää postitse tai lähetin välityksellä. Postiin valitusasiakirjat on jätettävä niin ajoissa, että ne ehtivät perille valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä.</p> <p>Valitusasiakirjat voi toimittaa myös: nimi, osoite ja postiosoite Pykälät</p> <p>Valitusasiakirjat on toimitettava 1): nimi, osoite ja postiosoite Pykälät</p>
Lisätietoja	<p>Muutoksenhakuasian vireille panijalta peritään oikeudenkäyntimaksu sen mukaan kuin tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015) säädetään.</p> <p>Yksityiskohtainen valitusosoitus liitetään pöytäkirjanotteeseen.</p> <p>1) Jos toimitettava muulle kuin valitusviranomaiselle. Liitetään</p>

pöytäkirjaan